

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Du kommer deg trygt og godt gjennom hvis du følger rådene og beskrivelsene her.

TIDSFORBRUK:

3-4 dager, pluss tørketider

PRIS:

Cirka 2500 kroner, hvis du klarer å unngå å kjøpe en hel rull med dampsperrfolie.

Den fuktige luften på badet gjelder det å ha kontroll på, og føre rett ut i friluft, slik at den ikke skaper problemer inne i takkonstruksjonen.

Fuktsikkert tak på badet

Gjør det selv
– og spar over **7.000,-**

VIKTIG

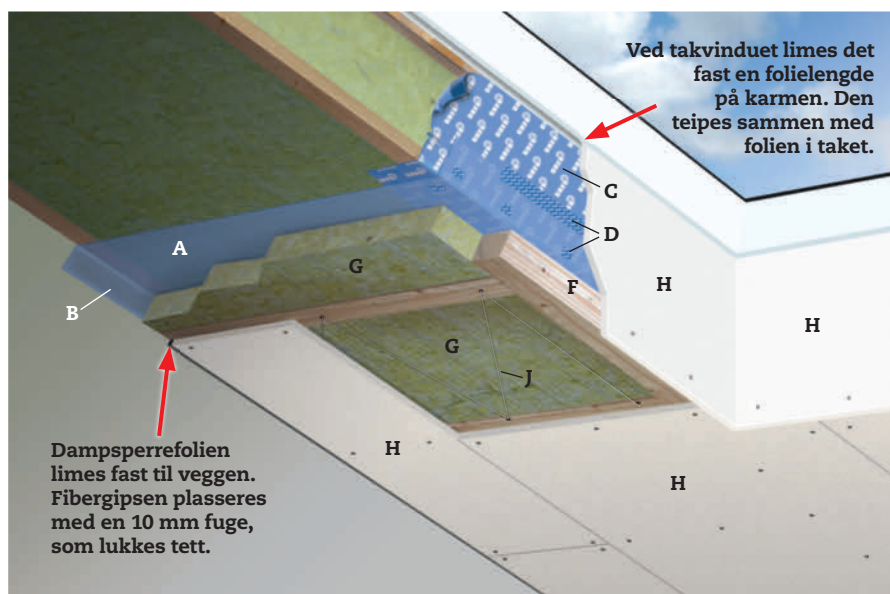
Materialene kjøpes i samme serie. Da du er trygg på at de fungerer godt sammen i mange år. Her lager vi dampsperran med folie, teip og lim fra Dafa, mens gipsplater, skruer og sparkelmasse er fra Fermacell.

Ved å lage en helt tett forsegling i taket over badet, med materialer av god kvalitet, garderer du deg mot eventuelle fuktskader som det våte miljøet kan skape.

Hvis du bygger opp en ny himling på badet ditt i dag, gjør du taket mye bedre egnet til å beskytte resten av huset og motstå fukt, enn selv de beste håndverkerne kunne for bare få år siden. For det første kan du i dag skape en fullstendig tett dampsperre, som sikrer at den fuktige luften fra badet ikke trenger ut i resten av huset og danner kondens – som grobunn for mugg og råte.

For det andre lager du i dag himligen av plater som mye bedre tåler fukt, enn de vanlige gipsplatene som var standard tidligere.

Begge deler lærer du her. Underlaget er sperrert med 250 mm isolasjon. Ved å legge et nytt lag lekter, med 45 mm isolasjon utenpå dampsperran, slipper vi å bryte gjennom den med ledninger og skruer.

Et tidsriktig tak i baderommet. Dampsperrfolien (A) limes fast til vegger og vinduer med spesiallim, alle skjøter og stiftehull lukkes med spesialteip (D), og ved rør tettes det med gummikrager. Takflaten bygges opp av fibergips (H), som tåler fukt.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- Dampsperrfolie (A), 0,2 mm, 6 m² (Dafa)
- Folielim (B), 2 tuber (Dafa)
- Lysåpningsfolie, 3,3 m² (C) (Dafa) – kan erstattes av dampsperrfolie og teip
- Folieteip til dampsperre (D) (Dafa)
- Rørkrage og tetningsmansjett (E) (Dafa)
- 48 x 48 mm lekter (F), i alt 20 m
- Mineralull (G), 45 mm, 6 m²
- 12 mm fibergips (H) (Fermacell), 8 plater à 90 x 120 cm
- SK-sparkelmasse, arm.-papir (Fermacell)
- Ståltråd (J), 20 m
- Fibergipsskruer (Fermacell)
- Treskruer, 5 x 100 mm

Spesialverktøy

- Dykksag med føringsskinne og støvsuger
- Stiftepistol
- En god isolasjonskniv

Oppmåling til treskjelettet

Når du måler opp rommet og planlegger bindingsverket, altså det skjelettet som gipsen skal sitte på, er det viktig at du tenker på plateskjøtene.

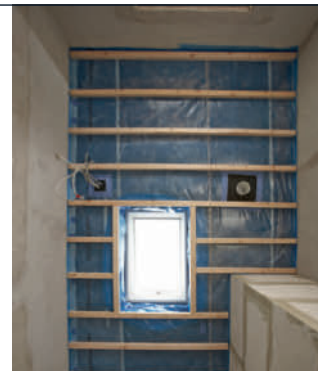
Platene skal ha støtte i kantene, de skal ha falsen skåret av ut mot veggen, og det må ikke bli for små biter noen steder.

1 Vi måler loddrett ned fra falsen i takvinduet, der platene i lysåpningen vil bli stukket inn. Nederst skal platene ha støtte og settes sammen med platene i taket. Her plasserer vi derfor en list i begge sider.

2 Vi sjekker utluftingen, og beregner hvor vi ønsker å sette spotlys. Lektene i skjelettet skal ha senteravstand på 30 cm, og det er mye tid og problemer å spare ved å sikre at lektene rekker fra vegg til vegg.

3 Så streker vi opp på sperrene hvordan vi vil lage skjelettet. Her ser du det ferdig (bildet er tatt fra gulvet og opp). Det faste mønsteret passer til vindu og utlufting – og til de kommende lampene.

Dampspærren ut mot veggene

Dampspærren er en 0,2 mm tykk plastduk, som du skal sette opp så plant og stramt som mulig, og med så få skjøter som mulig.

Folien limes fast til alle flatene den støter inn mot eller brytes gjennom av. Det skal ikke være den minste sprekk luften kan trenge ut ved. Selv stiftene som holder den oppe, dekkes med teip.

Opp pass på: limet griper straks, du har kun én sjanse.

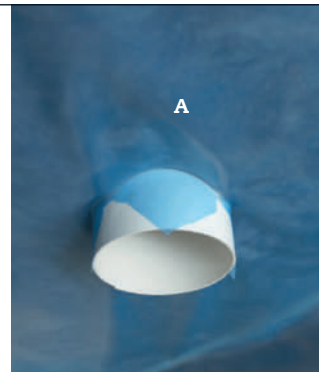

1 Dampspærrefolien (A) stiftes fast på sperrene.

Vi stifter den langs den ene vegg, og strekker den derfra til motsatt vegg midt i rommet. Folien skal henge 4-5 cm ned på alle veggene.

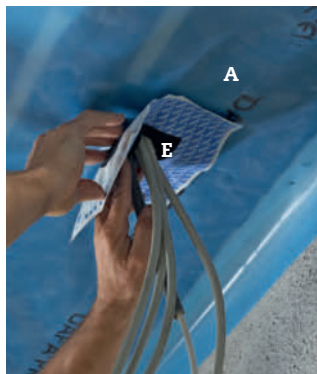
2 Ved utluftingsrør o.l. lager du et lite kryss i plastfolien (A). Dermed kan du presse den over hindringen.

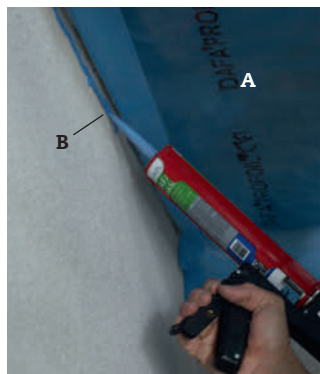
3 Dampspærrefolien (A) føres rundt røret og skjæres kanskje til litt. Det trenger ikke å være så fint som her. Overgangen lukkes senere tett med en gummimansjett.

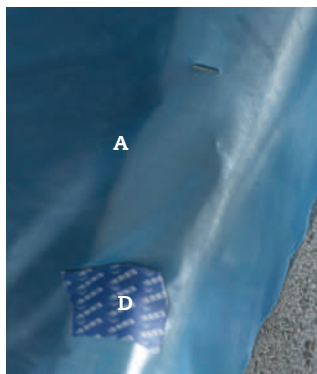
4 Rørkragen (E) presses opp rundt røret, slik at den ligger flatt opp mot folien (A), og gummimansjetten spenner mot røret. Dekkpapiret fjernes innenfra og ut i to deler, og kragen limes fast i folien.

5 Kablene tettes med en tetningsmansjett (E) med mindre gummifelt og mindre åpning. Teknikken er som ved rørgjennomføringen.

6 Plastfolien (A) limes til veggen med et eget lim for dampspærre (B). En stripe lim trykkes ut på veggen, og folien presses inn i den. Den spesielle limtypen får godt tak i den glatte dampspærrefolien.

7 Stiftene dekkes med et lite stykke teip, fordi folien kan ha gått litt i stykker rundt stiftene mens vi strakte den ut. Også her kan du stole på den spesielle teipen med butyllim.

MATERIALER

Kjøp en god dampspærre. Det lønner seg i lengden. Selv kraftige plastfolier lover bare å holde 20-30 år, og det er ergerlig å ha spart noen kroner på et element som ligger dypt inne i taket, hvis det svikter.

Dampspærrefolien dekker nå hele taket, og vi skjærer hull til vinduet.

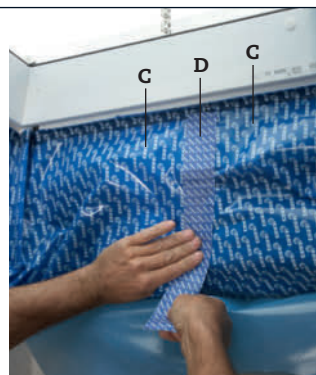
Dampspærren ved vinduet

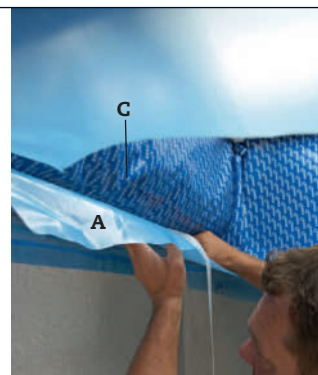
1 Ved takvinduet skjærer vi ut en firkant i folien, slik at vi kan føre dampspærren opp mot vinduet og tette godt mot karmen. Du kan bruke en smal foliestripe. Her bruker vi lysåpningsfolie med limkant.

2 Det klebende båndet på lysåpningsfolien (C) trykkes mot kanten av karmen, men ikke over falsen. Start midt på den ene siden. Da er det lettere å begynne og slutte. Fjern litt og litt av dekkpapiret.

3 Skjøten teipes når du har limt på folien rundt hele karmen. Får du bare lysåpningsfolie i hele ruller, blir det dyrt for ett vindu, og det tar bare litt lenger tid å bruke vanlig dampspærrefolie.

4 Lysåpningsfolien (C) limes til folien (A) i resten av taket. På underkanten av folien er det også et klebeband. Det blottlegges ved å fjerne dekkpapiret i takt med at delene limes sammen.

Bindingsverket til gipsplatene

Bindingsverket, altså de trelektene du skrur fast gipsplatene på, lages av 48 x 48 mm lekter. I tillegg til at de gir plass til litt ekstra isolasjon, gir de sammen med gipsplaten også plass til spotlys og ledningene til dem. Dermed kan alt legges innenfor dampspærren, uten risiko for at det skaper små utettheter.

1 Lektene (F) skrues opp etter merkene på sperrene – de synes godt gjennom den blå plasten. Vi setter én enkelt 5 x 100 mm skrue i hvert kryss.

2 Ved takvinduet sjekker vi plasseringen en ekstra gang, før vi skrur fast lekten. Platene i lysåpningen kan ikke justeres, så listen skal sitte helt loddrett under falsen i karmen.

3 Lektene på sidene av vinduet føres fra vegg til vegg. De øvrige plasseres med senteravstand på 30 cm, hvis det ikke treffer spotlys e.l. Også de to siste sidene i lysåpningen får hver sin lekt.

Et ekstra lag isolasjon

Med litt flaks kan du få isolasjonsmattene til å bli hengende bare ved å presse dem opp mellom lektene i bindingsverket, etter at du har delt mattene i to.

Det krever at du får delt dem nøyaktig, og det krever faktisk at du investerer i en god isolasjonskniv. Her bruker vi isolasjonsmatter som støver veldig lite, og kniven skal være beregnet på dem.

Isolasjonen sikres med ståltråd før vi setter på gips.

1 Isolasjonen (G) klemmes på plass mellom listene (F). Vi bruker 45 mm matter med en bredde på 56 cm. Når vi deler dem på midten, passer de stramt mellom lektene.

2 Isolasjonen sikres med ståltråd (J) som stiftes fast på lektene (F). Ståltråden gir økt brannsikkerhet, fordi mattene blir hengende en stund selv om noen av gipsplatene faller ned.

3 Isolasjonen utelates der det skal være spotlys eller andre installasjoner. Da klemmes den ikke sammen og mister isolasjonsverdien.

Gipsplatene i himlingen

Første rekke gipsplater skal sitte helt rett, slik at de neste kan legges helt inntil dem uten problemer.

For å sikre det, lager vi en strek på midten av den lekten som får den første skjøten. Her setter vi et par styreklosser, som platene styres på plass av.

Platene settes med forband, og med litt flaks kan du bruke overskuddet fra hver rekke som start på neste.

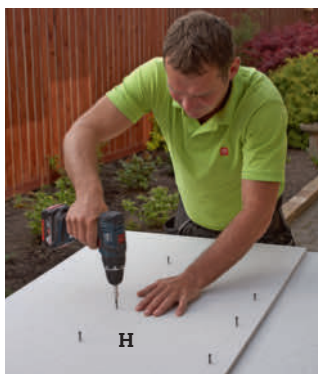
1 Vi trekker en strek midt på den listen (F) der første platerække får langsiden. Husk at du skal skjære av så mye på platen at du unngår å få en sparkelfas ut mot veggen. Den er vanskelig å få sparklet pent.

2 Mål opp til bredden av den ytterste platen. Mål fra veggen og ut til streken, og trekk deretter 5 mm fra målet. Platen skal ikke skjæres stramt til, det skal være plass til å lukke pent med en fuge.

3 Vi setter på et par små kryssfinérklosser (X), som kanten på den første platen kan støtes mot når vi skrur den fast. De fjernes straks etterpå, og hjelper deg bare å holde platen mens du skrur.

4 Gipsplaten (H) skjæres til og gjøres klar til å bli skrudd fast. Fibergips kan ikke knekkes som vanlig gips, så vi skjærer den til med en dykksag. Vi setter skruene dypt i platen på forhånd, den er hard å skru i.

5 Første plate (H) skrur fast. Vi holder den inn mot de to styreklossene (X) og 5 mm fra endeveggen, og skrur fast for hver 20 cm. Kanten i enden klarer seg uten underlag. Sparkelmassen vil sikre skjøten.

6 Hullet til utsugingen lager vi med en hullsag som er 10 mm større enn røret. Du kan også lage det med en stikksag. Da må du bore plass til bladet først. Hullene til spotlysene venter vi med.

7 Ved vinduet skjærer vi til gipsplatene (H) så de flukter med lekten (F) i kanten av lysåpningen.

VERKTØY

En spikerpistol kan være til stor hjelp i jobben. Den kan skyte fast fibergipsplatene og spare deg for den harde jobben med å sette skruer i den massive platen. Samtidig er de små spikerhodene enkle å skjule senere.

Fibergipsen er så hard at kantene ved lysåpningen bare sparkles mot platen når de er skrudd fast.

Platene i lysåpningen

Nå er det tid for å sette plater i sidene på lysåpningen, under takvinduet. Vi begynner med de to langsidenene, som føres helt gjennom i lengden. Deretter tilpasser vi kortsidenene, slik at de passer inn mellom langsidenene.

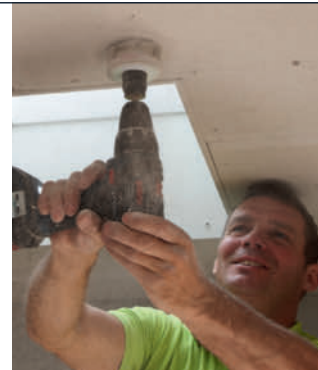
Fibergipsen er så hard, at den kan stå som utvendig hjørne uten å bruke en skinne av metall. Det kan du ikke gjøre med vanlige gipsplater.

1 Langsidenene i lysåpningen dekkes først. Platen skjæres til, slik at den stikker 1 mm nedenfor platene i taket. Fibergipsen er så hard at vi kan sparkle inn mot den. Platen sitter i falsen og skrur kun nederst.

2 Platen på kortsiden dyttes opp mellom de to langsidenene. Lag platen 1-2 mm for smal. Da skader du den ikke når den settes inn mellom de to andre.

3 Først nå borer vi hull til spotlysene. Ved å måle ut og bore på de oppsatte platene, sikrer vi at hullene sitter nøyaktig. Vi skal bare kunne få tak i ledningene som ligger klare under isolasjonen.

Platene sparkles

Du skal være ekstra nøye når du sparkler tak, ettersom det alltid treffes av streiflys. Det avslører selv de minste ujevnheter i takflaten.

Den spesielle sparkelmassen til fibergipsplatene er seig, hard og veldig sterk. Det gir en sterk flate, men det gjør den også vanskelig å slippe. Prøv derfor å sparkle så plant som overhodet mulig.

1 Skrap over skruene. De skaper en liten utposing på platen. Den skal skrapes vekk før du begynner å sparkle.

2 Fyll sparkelfasene med sparkelmassen, som limer platene sammen. Rengjør først hele taket med støvsuger, slik at sparkelmassen får tak. Det sikreste er å grunne taket før du begynner sparklingen.

3 Papirstrimmelen legges i våt sparkelmasse. Sørg for å holde retningen, så strimmelen ikke krøller seg. Husk å tette over alle skruene med sparkelmasse.

Dato: 28/5-2015

Faktura

Nr.: **01612**

PROSJEKT: Ny himling på badet

Materialer:	
Dampsperrmaterialer	1000,00
Fibergips mm.	800,00
Øvrige materialer	700,00
Arbeid, ihht. tilbud:	
16 timer à 462,50	7400,00
Vi sparte	
	9900,00

Arbeidsgodtgjørelsen er fastsatt på grunnlag av et sammenlignbart tilbud fra en håndverker. Alle priser er med moms.

4 Papiret trykkes inn i massen med en 6 cm bred sparkel, samtidig som du glatter papiret stramt ut.

5 Trekk av overskytende sparkelmasse med en 15-20 cm bred sparkel. Klarer du å unngå sparkelmasse på platene, slipper du å slippe før du fyller opp falsen neste dag. Da binder det bedre også.